

El mateix senyor relata una interessant excursió feta avuy á la Font intermitent de Cau-Guitart (Tarrassa) describint lo terror geològich (primari y trias) en que neix, y el gran caudal de dita font.

El senyor Ferré y Gomis cedeix per el Museu un exemplar de *Grauvvaca* procedent d'un canto rodat del conglomerat triássich del Torrent de Cau-Guitart (Tarrassa) y altre de *Calcita espática* ab *Dolomia* de la mateixa localitat.

Sens res més per tractar, s'aixeca la sessió á las 22'40.

Fauna ictiológica de Catalunya

Catálech rahonat dels peixos

observats en el litoral y en les aygues dolces catalanes

PER

AGUSTÍ Mª GIBERT

(Continuació)

Familia dels CARCHARIDÆ.

Género, CARCHARIAS, Cuv.

Carcharias glaucus, Agass.

Syn.: *Prionodon glaucus*, Bocag. et Capel., Canestr.; *Carcharias glaucus*, Müll. et Henle, A. Dumer., Günth.; *Squalus caruleus*, Blainv.; *Squalus glaucus*, Cuv., Lacep., Riss., Blainv., Linn., Bloch, CBp.; *Galeus glaucus*, Duham., Rond.

Nom vulgar: Ca-mari, Tarragona: Tiburó, Menorca. Lo mateix que les dugues següents especies, moltes vegades se venen en els mercats per peix espasa.

Carcharias lamia, Müll. et Henl.

Syn.: *Prionodon lamia*, Bocag. et Capel.; *Carcharias (Prionodon) lamia*, A. Dumer., Günth.

Nom vulgar: Ca-mari, Tauró, Tintorera, Tarragona. Espècie nova per Catalunya.

Carcharias Milberti, Val.

Syn.: *Prionodon Milberti*, Canestr.; *Eulamia Milberti*, Gill.; *Squalus plumbeus*, Nardó; *Lamna caudata*, Dekay; *Carcharias cæruleus*, Dekay; *Carcharias Milberti*, Valenc.; *Prionodon*, A. Dumer., Günth., Giglioli, Doderlein, Perugia.

Nom vulgar: Ca-mari, Tauró, Tintorera, Tarragona. Espècie nova per Catalunya.

En 28 de Maig de 1910 vegerem un petit mascle y en 18 de Juny del mateix any en la mateixa Pescateria de Tarragona una femella molt més grossa.

Sub-tribu dels NOTIDANIENCHS.

Família dels NOTIDANIDÆ.

Genero, HEXANCHUS, Rafin.

Hexanchus griseus, Rafin.

Syn.: *Notidanus griseus*, CBp., Agass., Günth., Canestr., Bocag. et Capel.; *Hexanchus griseus*, Müll. et Henl., A. Dumer.; *Notidanus monge*, Riss.; *Squalus griseus*, Lacep., Riss., Cuv., Blainv.

Nom vulgar: Boca dolç ó Boca dolça. Peix xovato. Espècie nova per Catalunya.

Genero, HEPTANCHUS, Müll. et Henl.

Syn.: *Notidanus cinereus*, CBp., Günth.; *Heptanchus cinereus*, A. Dumer., Canestr.; *Heptanchus cinereus*, Rafin., CBP.; *Squalus cinereus*, Lacep., Riss., Blainv., Cuv.

Nom vulgar: Boca dolç ó Boca dolça. Peix xovato. Espècie nova per Catalunya. més rara que l'anterior.

Tribu dels SQUALITS ANHIPOPTERIENCHS.

Família dels SPINACIDÆ.

Genero, ACANTHIAS, Bp.

Acanthias vulgaris, Riss.

Syn.: *Squalus acanthias*, Lacep., Riss., Blainv., Linn., Bloch; *Acanthias vulgaris*, Müll. et Henl., CBp., A. Dumer., Günth., Bocag. et Capel., Canestr.; *Mustelus spinax*, Bel.

Nom vulgar: Agullat, Tarragona; Quissona, Menorca.

Acanthias Blainville, Riss.

Syn.: *Acanthias Blainvillei*, CBp.; *Acanthias Blainvillii*, Müll. et Henl., A. Dumer., Bocag. et Capel., Günth., Canestr.; *Spinax Blainvillei*, Agass., Riss.

Nom vulgar: Agullat xato, Tarragona; Quissona, Menorca.

Genero, SPINAX, Bp.

Spinax niger, H. Cloquet.

Syn.: *Acanthias spinax*, Riss.; *Squalus spinax*, Linn.; *Galeus acanthias seu spinax fuscus*, Willgh.; *Spinax niger*, Agass., Müll. et Henl., A. Dumer., Günth., CBp., Canestr.

Nom vulgar: Negret, Negritu, Tarragona. Peix xovato.

Genero, CENTROPHORUS, Müll. et Henl.

Centrophorus granulatus, Müll. et Henl.

Syn.: *Acanthorhinus granulatus*, Blainv.; *Centrophorus granulatus*, Guichenot, A. Dumer., Günth., Bocag. et Capel., Canestr.

Nom vulgar: Porch marí, Gutxu, Tarragona. Espécie nova per Catalunya.

Genero, CENTROSCYMNUS, Bocag. et Capel.

Centroscymnus coelolepis, Bocag. et Capel.

Syn.: *Centroscymnus coelolepis*, Brit. et Capel., Vaillant; *Centrophorus coelolepis*, Günth.

Nom vulgar: Porch marí, Gutxu, Tarragona. Espécie nova per Catalunya. En 25 de Juny de 1910 en la Pescateria de Tarragona n'examinarem tres exemplars pescats á palangre.

Género, CENTRINA, Cuv.

Centrina vulpecula, Bel.

Syn.: *Orynotus centrina*, Rafin., A. Dumer.; *Centrina Salviati*, Riss., Müll. et Henl., CBp., Bocag. et Capel., Günth., Canestr.; *Squalus centrina*, Lacep., Riss., Blainv., Linn., Bloch; *Centrina, Salviai*, Rond.; *Vulpecula*, Bel.

Nom vulgar: Porch marí, Barcelona, Menorca; Truja, Tarragona, Torredembarra. Peix xovato. Del fetje en moltes localitats se'n acostuma fer oli.

Familia dels SCYMNIDÆ.

Género, SCYMNUS.

Scymnus lichia, Müll. et Henl.

Syn.: *Squalus nicaensis*, Ris.; *Squalus americanus*, Linn., Lacep., Blainv.; *Scymnus nicaensis*, Riss.; *Scymnus*, Cuv.; *Scymnus lichia*, Agass., A. Dumer., Bocag. et Capel., Günth., CBp., Canestr.; *Lichia*, Brousson, Duham.

Nom vulgar: Negret, Negritu, Tarragona. Espècie nova per Catalunya.

Familia dels SQUATINIDÆ.

Género, SQUATINA ó RHINA.

Squatina angelus, Riss.

Syn.: *Rhina squatina*, A. Dumer., Günth.; *Squatina angelus*, Blainv.; CBp., Canestr.; *Squatina vulgaris*, Riss., Müll. et Henl., Bocag. et Capel.; *Squalus squatina*, Lacep., Linn., Bloch; *Squatina*, Bel., Salvian.

Nom vulgar: Escat ó Angel, Tarragona, Menorca; Angel, Barcelona, Costa de Llevant.

Var. *Squatina oculata*, Bp.

Syn.: *Rhina aculeata*, A. Dumer.; *Squatina oculata*, Canestr.; *Squatina fimbriata*, Müll. et Henl.

Nom vulgar: Escat ó Angel, Tarragona; Escat vegigal, Menorca. Es bastant rara.

Sub-ordre dels RAITS.

Tribu dels SQUATINORAITS.

Familia dels PRISTIDÆ.

Género, PRISTIS, Latham.

Pristis antiquorum, Latham.

Syn.: *Pristis antiquorum*, Blainv., Müll. et Henl., A. Dumer., CBp., Günth., Canestr.; *Zigaena pristis*, Linn.

Nom vulgar: Emperador, Tarragona. Espècie no citada en cap Catàlech de peixos de Catalunya pero prou coneguda de la nostra gent de mar; es el peix que suara havem dit entaula carnívora y feréstega lluyta amb les espècies *Oxyrhina* Spallanzani, Bp. y *Carhárodon* Lamia, Bp.

Tribu dels BATIDITS.

Família dels TORPEDIDAE.

Genero, TORPEDO, C. Dumer.

Torpedo marmorata, Riss.

Syn.: *Raia torpedo*, Linn., Blainv.; *Torpedo*, Couch, Bel.; *Torpedo Galvanii*, CBp., Canestr., Riss.; *Torpedo marmorata*, Müll. et Henl., A. Dumer., Günth., Blainv., Cuv.

Nom vulgar: Vaca, Barcelona, Tarragona; Tremuloya, Costa de Llevant; Tremuló, Menorca,

Torpedo oculata, Bel.

Syn.: *Torpedo narce*, CBp., Günth., Canestr.; *Torpedo unimaculata*, Riss., Blainv.; *Torpedo Narke*, Riss.; *Raia torpedo*, Bloch; *Torpedo oculata*, Müll. et Henl., A. Dumer.; *Torpedo*, Salvian.

Nom vulgar: Vaca, Barcelona, Tarragona. Moltes d'aquestes vaques no mostren cap taca, altres solçament ne presenten una ó cinch y d'entre moltíssimes d'examinades no més n'havem trobat quatre amb quatre y tres amb tres.

Torpedo nobiliana, Bp.

Syn.: *Torpedo Hebetans*, Günth.; *Torpedo nobiliana*, A. Dumer., Canestr.; *Torpedo nigra*, Guichemot; *Torpedo Walshii*, Thompson.

Nom vulgar: Vaca, Tarragona. Espécie nova per Catalunya. En 9 d'Abril de 1910 n'adquirirem un exemplar pescat al bou que midia 0'90 m. de llarch \times 0'60 m. d'ampla, '1 20 del mateix mes ne vegerem una altra de tremenda més del doble més grossa y en 18 de Janer de 1911 una altra.

Existeix la preocupació de que subjectant les vaques amb la mà esquerra y mossegantse la llengua, un se deslliura dels tremolins ó sacudides eléctriques que descarreguen totes elles.

Família dels RAIIDAE.

Genero, RAIJA, Cuv,

Raia clavata, Rond.

Syn.: *Dasybatis clavata*, CBp., Canestr.; *Raia clavata*, Müll.

et Henl., A. Dumer., Günth., Lacep., Riss., Blainv.; *Raia propia dicta*, Bell.

Nom vulgar: Rajada. *La var. ocellata*: Rajada vera, Tarragona; Clavellada, Costa de Llevant; Clavell, Menorca.

Raia falsavela, A. Dumer.

Syn.: *Raia circularis*, Couch, A. Dumer., Günth.; *Raia naevus*, Müll. et Henl., A. Dumer.; *Raia rubus*, Lacep.; *Raia falsavela*, CBp., Canestr.

Nom vulgar: Menja Muxines, Tarragona. Espècie no citada en cap Catàlech de peixos de Catalunya pero coneguda de nostres pescadors.

Raia naevus, Müll. et Henl.

Syn.: *Raia circularis*, Couch, A. Dumer., Günth.; *Raia naevus*, A. Dumer.; *Raia falsavela*, CBp., A. Dumer., Canestr.; *Raia rubus*, Lacep.

Nom vulgar: Menja Muxines, Tarragona. Espècie no citada encara lo mateix que l'anterior.

Raia circularis, Couch.

Syn.: *Raia falsavela*, CBp., A. Dumer., Canestr.; *Raia naevus*, Müll. et Henl., A. Dumer.; *Raia circularis*, A. Dumer., Günth.; *Raia rubus*, Lacep.

Nom vulgar: Menja Muxines, Tarragona. Espècie com les dugues anteriors no citada en cap Catàlech de peixos de Catalunya.

Raia flossada, Riss.

Syn.: *Dasybatis aspera*, CBp.; *Raia coriácea*, Lacep.; *Raia chagrinea*, Montag., A. Dumer.; *Raia fullonica*, Linn., Ascanius, Müll. et Henl., Günth., Riss.; *Raia aspera nostras*, Willugh.

Nom vulgar: Rajada, Tarragona; Clavellada, Costa de Llevant; Clavell-Borrell, Menorca.

Laeviraja Oxyrhynchus, CBp.

Syn.: *Raia Salviani*, Müll. et Henl., A. Dumer., Capel.; *Raia oxyrhynchus*, Blainv., Günth., Linn.; *Laeviraja oxyrhynchus*, Canestr.; *Raia rostrata*, Riss.; *Flassade*, Rond.

Nom vulgar: Caputxo, Tarragona; Rajada, Menorca

Laeviraja Macrorhynchus, CBp.

Syn.: *Raia rostrata*, Blainv.; *Laeviraja macrorhynchus*, Canestr.; *Raia macrorhynchus*, Rafin., Günth., A. Dumer.; *Lentillade*, Rond.

Nom vulgar: Moranell, Tarragona; Rajada, Barcelona. Pel mes de Janer es quan se'n agafen més.

Raia batis, Linn.

Syn.: *Dasybatis Batis*, CBp.; *Raia batis*, Bloch, Blainv., Müll. et Henl., A. Dumer., Günth.

Nom vulgar: Rumiguera ó Romaguera, Tarragona. Espécie prou coneguda de tots els nostres pescaires, pero no citada en cap Catàlech de peixos de Catalunya. Al bou se'n pesquen que pesen més de 700 kilograms.

Raia alba, Lacep.

Syn.: *Laeviraja bramante*, Sassi, Canestr.; *Raia alba*, Blainv.; *Raia bicolor*, Riss.; *Raia laevis major*, Duham.

Nom vulgar: Cardaire, Tarragona. Com l'anterior especie prou coneguda y no indicada encara.

Se'n agafen de tan ó més grosses que les Rumigueres.

Raia marginata, Müll. et Henl.

Syn.: *Raia rostellata*, Riss.; *Raia marginata*, A. Dumer., Günth., CBp., Canestr., Lacep., Blainv., Riss.

Nom vulgar: Escrita blanca, Tarragona; Rajada, Barcelona; Clavellada, Costa de Llevant; Clavell, Menorca.

Raia radula, Del.

Syn.: *Batis radula*, CBp., Canestr.; *Raia virgata*, Geof. St. Hil.; *Raia radula*, Cuv., Blainv., Riss., Müll. et Henl. Guichen., A. Dumer., Günth.

Nom vulgar: Rajada, Barcelona, Tarragona; Clavellada, Costa de Llevant; Rajada peluda, Menorca.

Raia miraletus, Rond.

Syn.: *Laeviraja miraletus*, Bell.; *Raia miraletus*, Riss., Blainv., Linn., Müll. et Henl., A. Dumer., Günth., CBp., Canestr.

Nom vulgar: Escrita vera, Tarragona; Rajada vestideta, Barcelona; Clavellada, Costa de Llevant; Rajada, Menorca.

Raia Quadrimaculata, Riss.

Syn.: *Raia quadrimaculata*, CBp., Canestr.

Nom vulgar: Escrita Vera, Tarragona; Rajada de taques, Barcelona.

Raia punctata, Riss.

Syn.: *Dasibatis asterias*, CBp., Canestr.; *Raia Schultii*, Müll. et Henl., A. Dumer.; *Raia punctata*, Günth.; *Raia asterias*, Del., Blainv.; *Asterias sive stellata raia*, Bell.

Nom vulgar: Escrita. La var. *ocellata* Escrita vera, Tarragona; Rajada, Barcelona; Clavellada, Costa de Llevant; Rajada boca de rosa, Menorca.

Raia asterias, Rond.

Syn.: *Raia maculata*, Montag., Blainv., CBp., Canestr.; *Raia asterias*, Müll. et Henl., A. Dumer., Günth.

Nom vulgar: Escrita, Tarragona. Espècie nova per Catalunya.

Raia fullonica, Rond.

Syn.: *Dasybatis fullonica*, CBp., Canestr.; *Raia fullonica*, Blainv., Riss., A. Dumer., Capel.

Nom vulgar: Rajada, Tarragona, Menorca; Clavellada, Costa de Llevant.

Raia mosaica, Lacep.

Syn.: *Raia undulata*, Müll. et Henl., A. Dumer., CBp., Günth., Canestr., Cuv.; *Raia mosaica*, Blainv.

Nom vulgar: Escrita vera, Tarragona; Rajada, Barcelona; Clavellada, Costa de Llevant.

Tribu dels CEPHALOPTERIENSCHS.

Família dels CEPHALOPTERIDÆ.

Gènere, CEPHALOPTERA, C. Dumer.

Cephaloptera Massena, Riss.

Syn.: *Cephaloptera Massena*, A. Dumer.; *Cephalopterus Massena*, Riss.

Nom vulgar: Manta, Tarragona. Espècie nova per Catalunya.

N'havem vist un sol exemplar pescat al bou d'uns 10 kilograms de pes, però n'hi ha de molt més grosses que assoleixen més de 3 metres d'envergadura y dificulten moltes vegades el remolch als quillats (barques de bou modernes).

Família dels MYLIOBATIDÆ.

Género, MYLIOBATUS, C. Dumer.

Myliobatis Aquila, C. Dumer.

Syn.: *Myliobatis nóctula*, CBp., Canestr.; *Raia aquila*, Lacep., Riss., Blainv., Linn., Bloch; *Myliobatis aquila*, Cuv., Riss., Müll. et Henl., Guichen., A. Dumer., Capel., Günth.; *Aquila de Provença*, Duham.; *Aquila*, Salvian.; *Gloriosa*, Rond.; *Aquila marina*, Bell.

Nom vulgar: Milá, Tarragona; Totana ó Totina, Goles de l'Ebre; Milana, Barcelona; Viuda, Menorca.

Família dels TRYGONIDÆ.

Género, TRYGON.

Trygon vulgaris, Riss.

Syn.: *Trygon pastinaca*, Müll. et Henl., A. Dumer., Günth., CBp., Canestr.; *Raia pastinaca*, Lacep., Riss., Cuv., Blainv., Linn.; *Pastinaca bruco*, Salvian., Rond.; *Pastinaca marina*, Bell.

Nom vulgar: Totana ó Totina, Milá, Tarragona; Escursó, Barcelona; Totana ó Totina, Goles de l'Ebre; Escursana, Ferrassa. Menorca.

Trygon violacea, Bp.

Syn.: *Trygon violacea*, Müll. et Henl., A. Dumer., Günth., Canestr.

Nom vulgar: Totana ó Totina, Milá, Tarragona; Totana ó Totina, Goles de l'Ebre; Escursó, Barcelona; Escursana, Menorca.

La classificació d'aquesta família's fa molt difícil per la precaució que adopten els pescaires de tallar la cua d'aquesta Bastina al tirar-la á bordo á causa de lo temible y perillosa que resulta la punxada de la pua dentada que té demunt de la cua y que produheix á vegades accidents mortals.

Algunes n'havem examinat que per les dimensions de la cua'ns semblaren, la *Trygon Brucco*, Bp., però no l'inclóim en el Catálech pel dupte de poguer esser una mutilació.

Ordre de les CHIMÆRES

(*Holocephals*, J. Müller, C. Bonap.)

Família dels CHIMERIDÆ.

Género CHIMERA.

Chimæra monstrosa, Linn.

Syn.: *Artie Chimæra*, Couch.; *Chimæra mediterrænea*, Riss.; *Chimæra monstrosa*, Lacep., Riss., Cuv., Bloch, A. Dumer., CBp., Capel., Günth., Canestr.

Nom vulgar: Caro, Tarragona; Guineu, Torredembarra; Ull vert, Costa de Llevant.

En 23 de Desembre de 1910 ne vegerem á Tarragona una mola de petits ó de cria, tots llarchs d'uns 0'20 m. pescats á l'arrastre (Bou) y en 20 de Janer de 1911 una altra mola de cría.

Secció dels GANOIDES.

Ordre dels ESTURIONITS.

Família dels ACIPENSERIDÆ.

Género, ACIPENSER, Arted.

Acipenser Sturio, Linn.

Syn.: *Acipenser sturio*, Blanchard, Cuv., Riss., Lacep., Bloch, CBp., A. Dumer., Günth., Canestr., Heckel, Siebold; *Sturio*, Bell.

Nom vulgar: Esturió. Tarragona, Barcelona, Costa de Llevant. Peix de carn exquisita, y que dels ovaris se'n prepara en altres paysos el famós Caviar.

Abunda en l'Ampolla y'l Fangar (Goles de l'Ebre); á la Primavera y Estiu se'n pesquen molts de 2 kilograms de pes, y á vegades de més grossos. Riu amunt arriba fins á Xerta. Se'l pesca també en el Cap de Creus y en altres indrets del litoral.

Secció de peixos ICHTHYOSTES.

(*ossosos*)

(*Teleosteenchs*, J. Müller)

Ordre dels LOPHOBRANQUIS, Cuv.

Família dels SYNGNATHIDÆ.

Sub-família dels HIPPOCAMPINI, Bp.

Género, HIPPOCAMPUS, Cuv.

Hippocampus Guttulatus, Cuv.

Syn.: *Syngnathus hippocampus*, Bloch; *Hippocampus guttulatus*, Kaup., CBp., A. Dumer., Günth., Canestr.

Nom vulgar: Cavall marí, Barcelona, Tarragona; Cavallet de mar, Menorca.

Hippocampus brevisrostris, Cuv.

Syn.: *Hippocampus antiquorum*, Günth.; *Hippocampus brevisrostris*, Kaup., CBp., A. Dumer., Canestr.

Nom vulgar: Cavall marí, Barcelona, Tarragona; Cavallet de mar, Menorca.

Entre la nostra gent de mar els cavalls marins son objecte d'especial preocupació, car se creu que posantsels sota la gorra ó entre'ls plechs del mocador del cap curen la migranya, les neuralgies facials y'l mal de cap (Cefalalgia).

APLECH DE NOTICIAS SOBRE'LS MOLUSCHS DE CATALUNYA y catálech provisional dels mateixos

per Manel de Chia

(CONTINUACIÓ)

GIBBULA

adriatica, Phil. = *G. Adansoni*, Payr.

ardens, Von Salis.

barbara, Monts. = *G. ardens*, Von Salis, var.

divaricata, Brus. = *G. divaricata*, L.

» L.

drapanensis, Brug. = *G. Adansoni*, Payr., var.

fanula, Brus. }
» Gmel. } = *Forskalia fanulum*, Gmel.

Jermoni, Payr. = *G. ardens*, Von Salis.

fragaroides, Lamk. = *Trochocochlea turbinata*, Born.

guttadauri, Phil.

Lessoni, Payr. = *G. divaricata*, L.

leucophaea, Monts. = *G. leucophaea*, Phil.

» Phil.

maga, L.

» Risso = *G. magus*, L.

Philberti, Recluz.

Rackatti, Payr.